

Stap in de goede richting

Wie Zundert zegt, zegt boomteeltbedrijven. Het hele landschap is door de jaren heen in gebruik genomen door de teelt en handel van boomkwekerijproducten in al zijn verscheidenheid. Wat dat betreft komt het gebied sterk overeen met bijvoorbeeld de Duin- en Bollenstreek.

Wie in zo'n landschap bedrijfsmatig actief is, kan dat niet ongezien doen. De bedrijfsgebouwen en de percelen waarop de gewassen staan zijn voor iedereen zichtbaar. En in deze tijd kijken velen naar deze bedrijvigheid, en soms doen ze dat met een kritische blik. Daarbij kunnen bedrijfshallen door hun vorm of kleur afbreuk doen aan het landschap en kan een perceel onnodig veel aandacht trekken. Om meer harmonie aan te brengen tussen het landschap en zijn gebruikers is op initiatief van Treeport Zundert onlangs het Inspiratieboek voor het Zunderts boomteeltlandschap verschenen voor de ondernemers die hier actief zijn met de teelt en handel van boomkwekerijproducten.

Hoogdravendheid en tekstueel geweld zijn in deze uitgave ver te zoeken. Integendeel, zou ik bijna zeggen. De auteurs hebben gekozen voor een hele rustige, geleidelijke opzet zonder opsmaak. Eerst maar even een uitleg over het landschap rond Zundert. Hoe is het opgebouwd, welke vier vormen zijn hier te onderscheiden? Daarna een korte toelichting op de vier belangrijkste bedrijfstypen die de bomensector hier kent, met elk zijn eigen kenmerken. Een flink deel van het boek gaat over landschapselementen. Met als meest frappante voorbeeld de laan, ofwel een weg die aan een of beide zijden is beplant met bomen. Wat valt op? In dit gebied, waar vandaan jaarlijks ontelbaar veel bomen de wereld ingaan, zijn er wegen waarlangs geen enkele boom staat. Kale wegen, ze zijn er echt rond Zundert. De zin 'Boomloos, de kwekerijen liggen verloren in het landschap' illustreert waar het hier om draait. Een paar animaties laten zien hoe anders een weg en het aangrenzende bedrijf eruitzien als er bomen komen te staan. Keuze genoeg in dit gebied, lijkt mij. Sterker nog, bomen langs de weg kunnen hier ook nog eens fungeren als levende catalogus.

Andere landschapselementen passeren erna de revue, zoals perceelsgrenzen, erfaanleg, alternatieve wandelroutes langs percelen, waterbassins, glas, containervelden en bedrijfsgebouwen.

Telkens is er weinig tekst. Het zijn vooral de foto's van Emiel van den Berg en Ton van Beek die laten zien dat het anders kan en wat dan het effect is. Laat je een kas midden in het landschap als grijswitte muren oprijzen, of zet je er een frisgroene haag omheen? En leg je om je huis bij het bedrijf uitsluitend gazon aan, of wordt de tuin een mooie impressie van wat het bedrijf kweekt? In korte zinnen krijgt de lezer een of meer ideeën aangereikt.

Een eerste aanzet, inspirerend, dat is wat dit boek wil zijn, en meer niet. Dat is tegelijkertijd ook een minpunt. Wie meer wil weten krijgt diverse websites aangereikt. Passend bij deze tijd, maar een of twee uitgewerkte voorbeelden met een kostenplaatje had best gemogen.

Wat blijft is een boek dat weliswaar gaat over bomen en Zundert, maar zonder moeite zijn bomen te vervangen door bloembollen en Zundert door Anna Paulowna, Noordwijkerhout of Creil. Genoeg inspiratie ook voor die plaatsen landschap en bedrijven meer met elkaar in harmonie te laten zijn.

Arie Dwarswaard

Inspiratieboek voor het Zunderts landschap - onder redactie van Ton van Beek, Stan Spapens en Gerard de Baaij. Het boek is gratis te downloaden via www.Treeport.eu.

De Zwarte Tulp

Er is al jaren een museum in Lisse dat deze naam vol verve voert. Dit jaar was er ook een musical die onder die noemer in de Moole-naar-gebouwen z'n wereldpremière beleefde. Toch is er nog steeds geen echte zwarte tulp. Misschien maar beter ook, want wie zit er nu te wachten op een bos van die zwarte bloemen. Trouwens, zwart is niet eens een kleur, maar dat terzijde. Bijkomende zaak was de kennismaking met Fred Moolenaar voor tv. Hij hield een promotiepraatje voor de musical met op de achtergrond de gebouwen waar het gebeuren plaats moest vinden. Dat riep herinneringen op. Heb daar tenslotte zo al met al nog aardig wat irissen geleverd. Tja.

Maar goed, laatst was ik, op uitnodiging, in het museum. Een uitgelezen plaats voor de afscheidsreceptie van een overbekende vakgenoot c.q. bestuurder. Bij binnenkomst werd ik hartelijk begroet door Jan Hein, toen nog geen Ridder. Die was al wel in de maak, maar daar had Jan Hein nog geen weet van. Zo werkt dat, heb daar zelf toevallig enige ervaring mee. Ik was nog nauwelijks gekomen van de warme ontvangst of daar kwam uit de coulissen van het museum in volle vaart Marius aanlopen. En dan komt er wat, nietwaar? Wat zagen die twee oude strijdmakers er nog goed uit! Ze hebben het zeker best naar 't zin daar in De Zuid.

Bij zo'n gelegenheid begroet je in korte tijd ook wat andere bekenden. De vraagstelling van 'Hoe gaat het?' is een gebruikelijke verwelkoming. Je schrikt je dan rot, bij gebrek aan voorwetenschap, als het antwoord dan negatief is en je een verhaal over de gezondheid te horen krijgt waar je stil van wordt. Jaren samengewerkt in de KAVB-belastingcommissie en dan nu dit. Vanaf deze plek: Sterkte met het genezingsproces, het moet lukken!

U merkt wel dat ik geen achternamen noem. Toch denk ik dat de meesten van de wat oudere garde wel weten over wie we het hebben. En daar liepen heel wat van die grijze en dunbehaarde hoofden, terwijl de hardwerkende, jongere bollenboeren wel wat anders te doen hadden. Buiten de gewassen nalopen, lilies planten, noem maar op. En de broeierij die als een bezetene bezig was met dat groeizame weer om de bloemen tijdig te oogsten. Dan is het maar goed dat er bollenbobo's zijn die 'onze' Jan van Aartrijk een hand konden geven en hem, samen met zijn vrouw, het allerbeste kwamen wensen. Want dat verdienen ze na een jaar of veertig zonder meer.